

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____ Олексій ЗОРЯ
«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

РЕКРЕАЛОГІЯ І КУРОРТНА СПРАВА

освітньо-професійна програма _____ Туризм _____
спеціальність _____ 242 Туризм і рекреація _____
галузь знань _____ 24 Сфера обслуговування _____
освітній ступінь _____ бакалавр _____
факультет/інститут _____ обліку та фінансів _____

Полтава
2024-2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни Рекреація і курортна справа для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Туризм спеціальності 242 Туризм і рекреація.

Мова викладання _____ державна _____

Розробник: Шевчук Сергій Миколайович, доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геоматики, землеустрою та планування територій, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

«02» вересня 2024 року

Розробник Сергій ШЕВЧУК

Схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

Погоджено гарантом освітньої програми Туризм

«02» вересня 2024 року

 Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено головою Ради з якості вищої освіти спеціальності Туризм і рекреація протокол від «02» вересня 2024 року № 1.

 Олена ЄГОРОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	105
Кількість кредитів	3,5
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова
Рік навчання (шифр курс)	1 242ТР_бд_2024
Семестр	1
Лекції (годин)	22
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	69
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати у студентів систематизовані знання про рекреацію як вид діяльності та галузь національної економіки, її територіальну організацію та ресурсне забезпечення, специфіку функціонування рекреаційного господарства; вивчити теоретичні засади курортної справи.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни є зміст шкільних курсів географії та основ здоров'я.

4. Компетентності:

загальні:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

фахові:

ФК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

ФК8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.

ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести презентаційну роботу.

5. Програмні результати навчання:

ПР2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР 2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	Знає, розуміє базові поняття рекреації та курортології (знання, розуміння).
	Використовує їх під час характеристики ресурсів і територій (застосування).
	Співвідносить теоретичні засади рекреації та курортології з практичними прикладами у світі та Україні (аналіз).
ПР 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	Описує та пояснює територіальні рекреаційні системи та комплекси, їх особливості (знання, розуміння);
	Визначає їхні функції та структуру (аналіз).
	Аргументує доцільність використання ресурсів певних територій для розвитку туризму та рекреації (оцінювання).
ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.	Розуміє особливості професійного спілкування зі споживачами рекреаційних і курортних послуг (знання, розуміння).
	Застосовує навички продуктивного спілкування зі споживачами рекреаційних і курортних послуг у типових професійних ситуаціях (застосування).
	Аналізує потреби та очікування споживачів у сфері рекреаційно-курортного обслуговування (аналіз).
ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.	Усвідомлює соціальну значущість рекреаційної та курортної діяльності для здоров'я населення і розвитку територій (знання, розуміння).
	Дотримується принципів екологічної та соціальної

Результат навчання	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.	відповідальності при аналізі використання рекреаційних ресурсів (застосування).
	Оцінює вплив рекреаційно-курортної діяльності на місцеві громади та довкілля (оцінювання).
	Виявляє та класифікує рекреаційні ресурси (знання, розуміння). Обґрунтовує рішення щодо придатності рекреаційних ресурсів для організації туризму та курортів (аналіз, оцінювання). Порівнює туристичний та курортний потенціал різних регіонів світу та України (синтез).

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи: розповідь-пояснення, бесіда, проблемний виклад. Наочні методи: ілюстрування, демонстрування. Практичні методи навчання: практичні завдання, робота з навчально-методичною літературою, нормативних документів. Частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний методи. Метод ситуаційного аналізу. Сторітеллінг. Інтерактивні методи: мікрофон, мозковий штурм, ділові ігри, дискусії і групові обговорення. Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання та відеоконтента.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Рекреація як суспільне явище.

Рекреація як система уявлень про діяльність людей у вільний час. Значення рекреації в житті суспільства. Соціально-економічна сутність рекреації, її основні функції. Рекреація як суспільне явище. Рекреація як галузь економіки. Рекреація як вид економічної діяльності та як професія. Класифікація рекреаційної економічної діяльності. Рекреація як об'єкт наукового дослідження. Науки, що досліджують рекреацію.

Фактори розвитку рекреації. Статичні і динамічні фактори. Зовнішні і внутрішні фактори. Екстенсивні та інтенсивні фактори. Стримуючі фактори. Суспільні функції рекреації. Рекреаційна функція. Відпочинок. Оздоровлення. Лікування. Економічна функція. Соціальна функція. Політична функція. Виховна функція. Екологічна функція. Негативні прояви рекреації у суспільстві.

Рекреаційна діяльність. Основні етапи розвитку рекреаційної діяльності. Рекреаційні потреби (суспільні, групові, індивідуальні) та географічні особливості території. Класифікація рекреаційної діяльності. Рекреаційно-туристичний потенціал.

Тема 2. Розвиток рекреації та курортної справи.

Історія становлення курортології. Причини, які сприяли розвитку курортології у стародавньому світі. Писемні пам'ятки та матеріальне свідчення

застосування природних лікувальних факторів населенням у давні часи. Застосування природних лікувальних чинників у Середньовіччі. Виникнення курортів Карлові Вари, Спа, Баден-Баден. Розвиток європейських курортів у XVII–XIX століттях, поява перших приморських курортів. Розвиток курортної справи в Україні, перші курорти в Україні. Історія використання природних факторів з метою лікування на території сучасної України. Медичне відкриття Криму. Розвиток курортної справи в Україні у I половині XX століття. Рекреаційна діяльність у Західній Україні до 1939 року. Розвиток курортної справи під час та після Другої світової війни. Досягнення вітчизняних та закордонних фахівців в галузі курортології. Здобутки та проблеми курортології у другій половині XX століття. Основні школи та персоналії в українській курортології.

Тема 3. Рекреаційні ресурси

Сутність рекреаційних ресурсів. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО. Туристична цікавість та туристичний інтерес. Класифікація рекреаційних ресурсів. Безпосередні і допоміжні рекреаційні ресурси. Функціональні якості рекреаційних ресурсів. Природні, культурно-історичні та соціально-економічні рекреаційні ресурси. Структура рекреаційно-туристичних ресурсів. Туристична територія або акваторія. Природні лікувальні ресурси. Рекреаційні інформаційні ресурси. Вимоги до рекреаційних ресурсів.

Властивості рекреаційних ресурсів. Атрактивність, доступність, ступінь вивченості, значимість для показу, пейзажні характеристики ландшафту, соціально-демографічні характеристики, потенційний запас, способи використання. Характеристики рекреаційних ресурсів.

Кадастр рекреаційних ресурсів. Види оцінки рекреаційних ресурсів. Кадастровий облік. Структурно-оціночна таблиця кадастру рекреаційних ресурсів. Картографічний метод оцінки рекреаційних ресурсів. Геоінформаційні системи та технології при оцінці рекреаційних ресурсів.

Тема 4. Орографічні та кліматичні ресурси рекреації

Поняття природних рекреаційних ресурсів. Прямі рекреаційні ресурси. Опосередковані рекреаційні ресурси. Комплексні рекреаційні ресурси.

Методи оцінки природних туристичних ресурсів. Етапи оцінювання природних ресурсів. Типи оцінки природних ресурсів. Медико-біологічна, естетична, технологічна, економічна оцінка.

Тема 5. Водні, бальнеологічні та ландшафтні ресурси рекреації

Водні рекреаційно-туристичні ресурси. Характеристика водних рекреаційних ресурсів. Пляжно-купальний відпочинок. Структура водних ресурсів туризму. Водний потенціал розвитку туризму в Україні та його оцінка.

Лісові рекреаційно-туристичні ресурси. Гірсько-туристичні лісові ресурси України.

Природні лікувальні ресурси. Мінеральні води. Лікувальні грязі.

Комплексна оцінка туристичного потенціалу природних умов та ландшафтів. Методика комплексної оцінки природних умов та ландшафтів. Оцінка природних факторів. Оцінка окремих природних факторів в залежності від конкретної території. Оцінка естетичного значення природних ландшафтів. Інтегральна оцінка придатності відповідної території для відпочинку та туризму.

Тема 6. Територіальні рекреаційні системи

Територіальна складова розвитку рекреації. Територія як потенціал для розвитку рекреації. Територіальна рекреаційна система (ТРС) як ключова ланка рекреаційно-географічних досліджень. Поняття про територіальну рекреаційну систему. Науково-методичні основи вивчення територіальної рекреаційної системи. Типізація ТРС та їх спеціалізація. Картографічне моделювання територіальних рекреаційних систем.

Тема 7. Рекреаційне районування та рекреаційні комплекси

Основні принципи й головні аспекти рекреаційного районування. Умови й фактори рекреаційного районоутворення. Визначення рекреаційного району. Таксономічні одиниці районування. Рекреаційне районування світу. Загальна характеристика обсягів і тенденцій світового рекреаційного процесу. Планувальна організація рекреаційного регіону.

Умови розвитку туризму на території. Організація туристично-рекреаційних комплексів. Туристично-рекреаційна система (ТРС). Туристично-рекреаційний комплекс (ТРК). Типи ТРК. Ієрархічна структура ТРК. Просторово-часові характеристики ТРК.

Рекреаційне районування. Мета рекреаційного районування. Таксономічні одиниці рекреаційного районування. Принципи рекреаційного районування. Основні схеми рекреаційного районування України. Характеристика окремих рекреаційних районів України.

Тема 8. Оцінка рекреаційного потенціалу території

Поняття рекреаційного потенціалу території. Структура рекреаційного потенціалу території. Система організації рекреаційних ресурсів.

Методика оцінювання рекреаційного потенціалу території. Сумарний об'єм рекреаційного потенціалу. Величина рекреаційного потенціалу. Показник реалізації рекреаційного потенціалу. Методики оцінки рекреаційного потенціалу території.

Оцінка якості територій для розвитку туризму та відпочинку. Атрактивність і репелентність.

Тема 9. Курортна діяльність

Адаптація і акліматизація організму людини. Значення біологічних ритмів та їх змін для організму людини в різних природно-кліматичних зонах. Медико-кліматична характеристика основних природних зон. Фізіологічні

механізми впливу клімату на організм людини. Медична кліматологія. Вплив основних біометеорологічних факторів на організм людини. Хімічний склад атмосфери. Термічні впливи на організм людини: термічні умови середовища, тепловий баланс. Фізіологічні механізми терморегуляції: хімічний, фізичний, нервовий. Патолофізіологічні аспекти теплового та холодного впливів. Терміни адаптації до зміни температури середовища. Вплив сонячного випромінювання на організм людини. Захисні реакції до ультрафіолетового випромінювання. Кліматолікування. Характеристика, класифікація, механізм дії, показання до застосування, методика і дозування аеротерапії, геліотерапії, карстових печер, соляних копій.

Тема 10. Типологія курортів та санаторно-курортних закладів

Лікувальні мінеральні води. Визначення, походження та умови формування, фізико-хімічна характеристика, класифікація, механізм дії, рекомендації при зовнішньому застосуванні. Провінції мінеральних вод. Основні бальнеологічні групи мінеральних вод. Дозування та засоби використання. Бальнеологічні курорти з мінеральними водами. Загальна характеристика курортів, основні групи бальнеологічних курортів, показання і протипоказання для лікування.

Особливості та механізм лікувальної дії на організм прісної води. Термальний режим. Чинники вибору гідротерапії. Грязелікування. Природа та види лікувальних пелоїдів. Процес регенерації пелоїдів. Фізико-хімічна характеристика грязелікування. Механізм дії грязелікування. Основні принципи призначення грязелікування. Озокеритотерапія. Лікування глиною. Лікування піском (псамотерапія). Парафінолікування. Лікування бішофітом. Грязьові курорти. Загальна характеристика курортів, основні групи курортів, показання і протипоказання для лікування на грязьових курортах.

Тема 11. Основні курортні райони України та світу

Основні курортні ареали України та їх характерні особливості. Чорноморське узбережжя Миколаївської, Одеської та Херсонської областей (Аркадія, Затока, Кароліно-Бугаз, Куяльник, Лермонтовський, Лузанівка, Очаків, Чорноморка). Узбережжя Азовського моря (Бердянськ, Кирилівка тощо). Гірські та передгірські райони Закарпатської, Івано-Франківської та Львівської областей (Великий Любін, Ворохта, Верховина, Кваси, Моршин, Немирів, Поляна, Синяк, Східниця, Трускавець, Шешора, Шкло, Черче, Яремча). Окремі курортні зони різних областей України (у Вінницькій області – Хмільник; Київській – Ворзель, Ірпін, Конча-Заспа, Пуша-Водиця; Полтавській – Миргород, Гадяч; Хмельницькій – Сатанів тощо). Рейтинг курортів України в світі. Курорти України, що мають унікальні поєднання природних лікувальних факторів (бальнеокліматичні, бальнеогрязьові, кліматобальнеогрязьові). Найтипівіші вітчизняні курорти загальнодержавного та місцевого значення, їх характерні особливості.

Сучасний стан курортного господарства Європи. Бальнеологічні курорти

Європи: курорти Чехії, Угорщини, Румунії, Німеччини, Австрії, Словенії, Болгарії, Польщі, Сербії, Франції, Італії, Греції тощо. Термальні курорти Європи. Кліматичні курорти Європи: приморські та гірсько-кліматичні, проблеми сезонності європейського туризму. Курортне господарство Азії. Бальнеологічні курорти, кліматокумисолікувальні курорти, приморські курорти азійського регіону. Загальна характеристика курортного господарства країн Америки, Африки, Австралії. Курортне господарство країн Америки. Курорти Африки. Курорти Австралії та Океанії.

Тема 12. Організація оздоровчих послуг

Оздоровча послуга як складова сфери послуг. Види оздоровчих послуг. Розвиток інфраструктури оздоровчих послуг. Поняття територіальної рекреаційної системи. Типологія територіальних рекреаційних систем. Загальна характеристика лікувально-профілактичних рекреаційних послуг. Організація надання лікувально-профілактичних послуг. Санаторно-курортні організації як інструмент надання лікувально-профілактичних послуг. Роль та місце спортивно-оздоровчих послуг в системі рекреаційних послуг. Характеристика спортивно-оздоровчих рекреаційних послуг. Туристська послуга як вид рекреаційно-оздоровчих послуг.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин 242ТР_бд_2024			
	усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.
Тема 1. Рекреація як суспільне явище	10	1	2	7
Тема 2. Розвиток рекреації та курортної справи	11	1	-	10
Тема 3. Рекреаційні ресурси	8	2	2	4
Тема 4. Орографічні та кліматичні ресурси рекреації	8	2	1	5
Тема 5. Водні, бальнеологічні та ландшафтні ресурси рекреації	8	2	1	5
Тема 6. Територіальні рекреаційні системи	6	2	-	4
Тема 7. Рекреаційне районування та рекреаційні комплекси	6	2	-	4
Тема 8. Оцінка рекреаційного потенціалу території	14	2	4	8
Тема 9. Курортна діяльність	6	2	-	4
Тема 10. Типологія курортів та санаторно-курортних закладів	6	2	-	4
Тема 11. Основні курортні райони України та світу	8	2	2	4
Тема 12. Організація оздоровчих послуг	14	2	2	10
Усього годин	105	22	14	69

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 242ТР_бд_2024
Тема 1. Рекреація як суспільне явище <i>1. Рекреація та рекреаційна діяльність</i>	2
Тема 3. Рекреаційні ресурси	

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 242ТР бд 2024
2. Класифікація рекреаційних ресурсів	2
Тема 4. Орографічні та кліматичні ресурси рекреації Тема 5. Водні, бальнеологічні та ландшафтні ресурси рекреації 3. Природно-рекреаційні ресурси території	2
Тема 8. Оцінка рекреаційного потенціалу території 4. Рекреаційний потенціал території	4
Тема 11. Основні курортні райони України та світу 5. Бальнеологічні курорти України	2
Тема 12. Організація оздоровчих послуг 6. Методика організації оздоровчих послуг.	2
Разом	14

7. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 242ТР бд 2024
Тема 1. Рекреація як суспільне явище	7
Тема 2. Розвиток рекреації та курортної справи	10
Тема 3. Рекреаційні ресурси	4
Тема 4. Орографічні та кліматичні ресурси рекреації	5
Тема 5. Водні, бальнеологічні та ландшафтні ресурси рекреації	5
Тема 6. Територіальні рекреаційні системи	4
Тема 7. Рекреаційне районування та рекреаційні комплекси	4
Тема 8. Оцінка рекреаційного потенціалу території	8
Тема 9. Курортна діяльність	4
Тема 10. Типологія курортів та санаторно-курортних закладів	4
Тема 11. Основні курортні райони України та світу	4
Тема 12. Організація оздоровчих послуг	10
Разом	69

8. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти.

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю
ПР 2. Знати, розуміти і вміти використувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи)
ПР 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи)
ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної

Програмні результати навчання	Форми контролю
споживачами туристичних послуг.	роботи, виконання завдань самостійної роботи)
ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи)
ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи)
ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.	усний і письмовий контроль (виконання завдань на практичних заняттях, виконання контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи)

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом: залік.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			
	Денна форма здобуття освіти 242ТР бд 2024			
	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Разом
Тема 1. Рекреація як суспільне явище	5	5	10	10
Тема 2. Розвиток рекреації та курортної справи	—	5		5
Тема 3. Рекреаційні ресурси	5	—		5
Тема 4. Орографічні та кліматичні ресурси рекреації	5	—		5
Тема 5. Водні, бальнеологічні та ландшафтні ресурси рекреації	5	—		5
Тема 6. Територіальні рекреаційні системи	—	5		5
Тема 7. Рекреаційне районування та рекреаційні комплекси	—	5		5
Тема 8. Оцінка рекреаційного потенціалу території	5	5	10	20
Тема 9. Курортна діяльність	—	5	10	5
Тема 10. Типологія курортів та санаторно-курортних закладів	—	5		5
Тема 11. Основні курортні райони України та світу	5	5		10
Тема 12. Організація оздоровчих послуг	5	5		20
Разом	35	45	20	100

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Бали	Критерії оцінювання
5	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене у повному обсязі, звіт роботи не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні
4	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на достатньому рівні.
3	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
2	виконання завдань, у ході проведення практичної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт роботи містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
1	відсутність результатів, отриманих у ході проведення практичної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
0	здобувач вищої освіти був відсутній на практичній роботі чи не надав результатів її виконання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, звіт не містить неточностей, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні
4	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за достатнім критерієм
3	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить незначні неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за середнім критерієм
2	виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, звіт містить неточності, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти за низьким критерієм
1	відсутність результатів самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
0	здобувач вищої освіти не надав результатів виконання завдань самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
9-10	Здобувачем надана повна відповідь у письмовій формі (не менше 90% потрібної інформації)
7-8	Здобувачем надана достатньо повна відповідь у письмовій формі (не менше 75% потрібної інформації), або повна відповідь з незначними неточностями.
5-6	Здобувачем надана неповна відповідь у письмовій формі (не менше 60% потрібної інформації та незначні помилки)
3-4	Здобувачем надана коротка відповідь у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 30% потрібної інформації)
1-2	Здобувачем надана коротка відповідь у письмовій формі із суттєвими помилками (менше 15% потрібної інформації)
0	Здобувач освіти відсутній на контрольній роботі

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено у процесі реалізації навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери (ноутбуки), під'єднані до мережі Internet, хмарні додатки Google, веб-браузери, мережа Wi-Fi, програмне забезпечення: MS Windows, MS Office, PowerPoint, мультимедійне обладнання (проектор, екран). Електронний репозитарій ПДАУ (<https://dspace.pdau.edu.ua/home>), АСУ ПДАУ (<https://asu.pdau.edu.ua/>), електронний ресурс на платформі LMS Moodle (<https://moodle.pdau.edu.ua/>). Інтерактивна дошка. Антиплагіатне програмне забезпечення.

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

1. Щодо термінів виконання та перескладання: практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це деканат факультету обліку та фінансів, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Декан факультету своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу деканату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує декан факультету за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.

2. Щодо академічної доброчесності: здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті, Порядку перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

3. Щодо відвідування занять: навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять згідно розкладу упродовж навчального року передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі. Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

4. Щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

5. Щодо оскарження результатів оцінювання: після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету. Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача. Результатом розгляду апеляції є прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень: попередня оцінка знань здобувача вищої освіти відповідає рівню досягнення результатів навчання і не змінюється або попередня оцінка знань здобувача вищої освіти не відповідає рівню досягнення результатів і здобувач заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Університеті шкали оцінювання результатів навчання). За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Заваріка Г. М. Курортна справа : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] ; М-во освіти і науки України. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 263 с.
2. Монастирський В. Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібник. ННБК «АТБ». Львів, 2022. 200 с.
3. Основи рекреалогії : (економіко-екологічний та маркетинговий аспект) : навч. посіб. / І. О. Гродзинська, С. Г. Нездоймінов, О. В. Гусева, А. В. Замкова ; М-во освіти і науки України, Одес. нац. екон. ун-т. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 263 с.
4. Рекреалогія та курортна справа : навч. посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». Віндюк А. В., Гурова Д. Д., Корнієнко О. М. Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.
5. Стафійчук В. І. Рекреалогія: навчальний посібник. Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2017. 428 с.

Додаткова література

1. Віндюк А. В., Гурова Д. Д., Корнієнко О. М. Рекреалогія та курортна справа: навч. посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. 268 с.
2. Герасименко В. Г. та ін. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.
3. Кравець О.М., Рябев А.А. Курортнологія: підручник. Харків: ХНУМГ, 2017. 167 с.
4. Мальська М. П., Бордун Ю. О., Антонюк Н. В. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти) : навч. посіб. Київ : Каравела, 2022. 232 с.
5. Мальська М. П., Малюга Л. А., Масюк Ю. О. Міжнародний курортний спа-менеджмент :

- навч. посіб. для студ. закл. вищ. Освіти ; М-во освіти і науки України, Львівський нац. ун-т ім. І. Франка. Київ : Піча Ю. В., 2022. 275 с.
6. Масюк Ю.О. Міжнародний курортний та СПА менеджмент: методичні рекомендації. Львів 2020. 40 с.
 7. Павліха Н.В., Цимбалюк І.О., Савчук А.Ю. Сталий розвиток туризму та рекреації: сучасні виклики й перспективи для України. Монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 209 с.
 8. Писаревський І. М., Рябев А. А., Угоднікова О. І. Конспект лекцій з дисципліни «Рекреалогія» для студентів 2 курсу всіх форм навчання. Харків. ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 93 с.
 9. Полчанінова І. Л., Покоłodна М. М. Рекреаційні комплекси світу: навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 107 с.
 10. Рекреаційні комплекси світу : конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / Укладач А.Л. Помаза-Пономаренко. Харків : НУЦЗУ, 2020. 154 с.
 11. Туризм і рекреація : бакалаврський курс : навч. посібн. для студентів спеціальності 242 «Туризм і рекреація». Частина 1. / за ред. проф. Н. В. Якименко-Терещенко. Харків: Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». 2023. 573 с.
 12. Чир Н.В. Рекреаційна географія : навч-метод. посіб. Мукачево: вид-во Дишкант С.Я., 2019. 156 с.
 13. Шевчук С. М. Рекреаційна географія : навчально-методичний посібник. Полтава. ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2012. 96 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. UNWTO. Destination Management Organizations. URL: <https://www.unwto.org/>
2. Все про туризм – туристична бібліотека. URL: <http://www.infotour.in.ua/>
4. Офіційна Інтернет-сторінка Туристичної асоціації України. URL: <http://www.tau.org.ua/>
5. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL: <https://www.tourism.gov.ua/>